

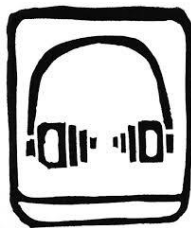
Undervisningsmateriale til lyd i udskolingen

Sorte Kors, en krimi

Undervisningsmateriale af

Kia Lundsgaard

www.radiodrama.dk

Sorte kors er en krimi-lydfortælling i 8 afsnit, der tager hovedpersonen Morten tilbage til sin skoletid, hvor der skete et uhyggeligt overfald på den kostskole, hvor Morten var elev.

Pludselig en dag, mange år senere, modtager Morten et brev med et skort kors – han hvirvles tilbage til fortiden og minderne, samtidig med, at han konfronterer nutiden, da han genbesøger sine tidligere klassekammerater for at løse mysteriet om de sorte kors.

Lydbilledet i denne fortælling er helt særlig, da der kun findes cleansound. Alle lyde, der høres, er optaget på lokation, og der er intet tilføjet i efterredigeringen.

Om materialet

Eleverne bliver introduceret for krimien som genre gennem en elevtekst.

Der er opgaver med fagligt fokus inden for

Dramaturgi

Lyd

Stemmer

Vurdering

Efterbehandling

Ved alle opgaver er der tidskodeskemaer, således at eleverne bliver bevidste om at tekstforankre, også ved lydfortællinger. Denne metode er desuden anvendelig ved afgangsprøven, hvis eleverne vælger en lydfortælling som selvstændig fordybelsestekst.

Sorte kors

Kan høres gratis på

Radiodrama.dk

Kopiering fra dette materiale må kun finde sted på institutioner eller virksomheder, der har indgået aftale med Copydan Tekst & Node, og kun inden for de rammer, der er nævnt i aftalen.

Krimigenren – en oversigt

Krimigenren er en overordnet genre for:

1. Detektivlitteratur

En detektiv er en privat "politimand", der vil løse forbrydelsen. Det er ofte en han. Han vil af forskellige årsager ikke inddrage politiet, enten for at beskytte sig selv, eller fordi han ikke har respekt for politiet. Hovedpersonen er klog, arbejdsom, indsigtfuld, åben og opklarer selvstændigt forbrydelsen. Sympatien og forståelsen er hos detektiven.

2. Politilitteratur

Hovedpersonen er en politimand, der opklarer forbrydelsen. Han har ofte en hjælper. Denne genre kan virke meget realistisk med runde person- og miljøbeskrivelser. Ofte er der også et samfundskritisk syn i denne litteratur, det er bl.a. svensk krimilitteratur kendt for.

3. Agentlitteratur

Hovedpersonen er ofte en meget maskulin mand. Han er hård, kold, kynisk og tiltrækker kvinder med sin karisma. Agenten bliver hyret til at opklare forbrydelser på internationalt plan, og han har en stab omkring ham, der udstyrer ham med de nyeste elektroniske opfindelser.

Kompositionen følger ofte et skematisk forløb:

- Lovlighed
- Ulovlighed
- Lovlighed

Handlingen har ofte nogle faste fortælleelementer:

- Forbrydelse
- Motiv
- Opklaring
- Straf (offentlig og personlig)

Spændingen skal fastholdes i fortællingen, dette gøres ved forskellige dramaturgiske kneb: (læs mere om dette i bogen: *Lyd – undervisning i lydformater, radiodrama og podcast*, side 87-88)

- Anslag
- Set-up – pay-off
- Suspense – surprise
- Flash back – Flash forward

Sorte kors – elevopgaver

Genrebestemmelse

- ✚ Hvilken type krimigenre er *Sorte Kors*?

Handling

Forbrydelse

- ✚ Hvilken forbrydelse er begået?
- ✚ Hvordan sættes handlingen i gang?
- ✚ Er der flere fortællinger på spil?

Motiv

- ✚ Notér de forskellige personers motiv for at ville tale med Morten eller motivet for ikke at vil tale med ham.
- ✚ Hvilken betydning spiller de sorte kors?
- ✚ Det er fortid og nutid, der mødes – hvorfor?
- ✚ Hvorfor bliver Morten involveret i en forbrydelse, han ikke var med til at begå?

Opklaring

- ✚ Hvordan opklares forbrydelsen?
- ✚ Burde Morten have kontaktet politiet?
- ✚ Hvem er hjælper til at opklare mysteriet om de sorte kors?
- ✚ Hvem er imod, at Morten skal få opklaret forbrydelsen?

Straf

- ✚ Hvilken straf får de involverede personer?

Dramaturgi

Anslag

- 📌 Hvilken anslagsform benyttes der? (hvordan fanges lytterens opmærksom fra starten)

Set-up – pay-off

- Indsæt løbende i skemaet, hvornår der lægges spor (set-up) i teksten enten i form af motiv eller referencer til selve forbrydelsen. Indsæt også hvornår, der kommer en forklaring (pay-off) på sporet – og hvad forklaringen er.

[illegible]

Suspence – surprise

- Markér med episode og tidskode, hvis der findes suspense.
- Markér med episode og tidskode, hvis der findes surprise.

[illegible]

Flash-back – Flash-forward

- 📌 Hvordan fortælles flash-back?
- 📌 Hvilken betydning har flash-back for fortællingens fremdrift og opklaring af forbrydelse?

Fokus på lyden

Reallyd eller effektlyd

- Fokus på reall lyd og effektlyd. Ligger lydene i forgrunden, mellemgrunden eller baggrunden?

[illegible]

Stemmer

- ✚ Udvælg tre personer fra fortællingen. Hvordan passer stemme, karakter og handling sammen?
- ✚ Hvordan forestiller du dig, at personerne ser ud? Begrund dine svar med udgangspunkt i fortællingen.

Navn på stemme	Beskriv personen

Vurdering

- ✚ Hvordan synes du motiv og forbrydelse passer sammen?
- ✚ Hvilken episode synes du bedst om?
- ✚ Hvilke elementer af fortællingen virker troværdige?
- ✚ Er der noget, der undrede dig undervejs i fortællingen, og som du ikke fik svar på undervejs?
- ✚ Hvad synes du overordnet om *Sorte Kors*?

Kreativ meddigtning

- ✚ Lav et emoji-resumé af *Sorte Kors*. (du må kun bruge emojis på din iphone/android/tablet)
Fremlæg dit resumé for klassen.
- ✚ Fremstil en book-trailer på 1 minut, hvor du beskriver fortællingen og har lagt billeder og lyd til. Brug evt. Imovie.
- ✚ Skriv manuskriptet til en samtale mellem Valdemar og Johanne, der foregår på skolen kort efter overfaldet.
- ✚ Forestil dig, at Valdemar også har skrevet dagbog. Hvilke følelser og tanker har han gjort sig? Skriv tre dagbogsindlæg.
- ✚ Fremstil en trykt reklame for *Sorte Kors*, der skal promovere fortællingen for unge mennesker.